

בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ

גילוי לפי הנדבך השלישי של באזל ומידע נוסף על סיכונים

ליום 30 בספטמבר 2024

מסמך זה מפורסם באתר האינטרנט של הבנק בכתובת :

<https://www.mercantile.co.il/private/about-mercantile/financial-report>

תוכן עניינים

2	תוכן עניינים
3	הקדמה
6	יחסים פיקוחיים עיקריים, סקירת ניהול הסיכונים ונכסי סיכון משוקללים
7	(א) יחסים פיקוחיים עיקריים
8	(ב) הסיכונים המתפתחים
8	(ג) סקירת נכסי סיכון משוקללים
9	הרכב ההון
9	(א) הרכב הון פיקוחי
13	יחס המינוף
13	(א) השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף
14	(ב) יחס המינוף
15	סיכון אשראי
15	(א) איכות האשראי של חשיפות אשראי
16	(ב) שיטות להפחתת סיכון אשראי
17	(ג) חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון
20	סיכון אשראי של צד נגדי
20	(א) ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי לפי גישה פיקוחית
21	(ב) חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי לפי תיק פיקוחי ומשקולות סיכון
22	(ג) הרכב הביטחון בגין החשיפה לסיכון אשראי צד נגדי
24	סיכון שוק
24	(א) סיכון שוק בגישה הסטנדרטית
25	סיכון ריבית בתיק הבנקאי ובתיק למסחר
25	(א) מידע כמותי
27	סיכון נזילות
27	(א) יחס כיסוי נזילות
28	(ב) מספר התצפיות ששימשו בחישוב יחס כיסוי הנזילות הממוצע
28	(ג) ניתוח תוצאות יחס כיסוי הנזילות
30	(ד) יחס מימון יציב
34	נספחים
34	מילון מונחים מקוצר

הערות:

1. גילוי זה מותאם להוראת הדיווח לציבור העדכנית שמספרה 651 של בנק ישראל.
2. דוח זה הינו נספח לדוחות הכספיים. ככלל, ניתן למצוא סקירה תמציתית על סיכונים ואופן ניהולם בדוח הדירקטוריון וההנהלה שבדוחות הכספיים.
3. ניתן למצוא מידע פיקוחי נוסף בדבר "תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו" באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <https://www.mercantile.co.il/private/about-mercantile/financial-report>

הקדמה

בנק מרכנתיל פועל במגוון מגזרי הפעילות הבנקאית, לרבות בנקאות מסחרית, בנקאות פרטית ובנקאות קמעונאית, ומעניק מגוון של מוצרים בנקאיים. פעילות זו מלווה בחשיפה לסיכונים, בין היתר: סיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים תפעוליים, סיכונים טכנולוגיים המידע, סיכונים מיקור חוץ, סיכונים סייבר, סיכון נזילות וסיכונים ציוד, אשר מפוקחים ומנוהלים על ידי בעלי תפקידים וגורמי בקרה (קווי הגנה) שונים, החל מהדירקטוריון והנהלה ועד ליחידות המטה והסניפים. תפיסת ניהול הסיכונים של הבנק תומכת בשיפור יכולתו לזהות ולנהל סיכונים קיימים ופוטנציאליים, במטרה להשיג את יעדיו העסקיים, תוך קיום מנגנוני פיקוח ובקרה נאותים, באופן שיבטיח את הנאותות ההונית של הבנק ואת יציבותו לאורך זמן. מסגרת ניהול הסיכונים יוצרת מידתיות ואיזון בין הגורמים העסקיים והתפעוליים לבין הגורמים העוסקים בפיקוח, בקרה, ניהול סיכונים וביקורת. הבנק אומד את סיכוניו באופן מתמשך בשני תהליכים מרכזיים: הראשון - מדי רבעון נכתב מסמך סיכונים ע"י החטיבה לניהול סיכונים אשר נדון בהנהלה ובדירקטוריון, והשני הוא הכנת מסמך הערכת נאותות הלימות ההון המוגש אחת לשנה ומסכם את תהליך ה-ICAAP של הבנק.

מלחמת "חרבות ברזל" שהחלה ביום 7 באוקטובר 2023 ממשיכה להתנהל. השפעות המלחמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה התמתנו באופן משמעותי כאשר במהלך החודשים האחרונים פחתו באופן ניכר תקריות הירי של רקטות וטילים מצד רצועת עזה וזאת במקביל להמשך ואף התגברות של תקריות ירי טילים ורקטות ושיגורי כלי טיס בלתי מאויישים בגבול הצפון. ביום 30 בספטמבר 2024 החל תמרון קרקעי בגבול הלבנון במסגרתו נכנסו כוחות צה"ל לשטח דרום לבנון במטרה להסיר את איומי ארגון הטרור חיזבאללה. מאז פרוץ המלחמה הכריזה הממשלה על מצב חירום וקיימות מגבלות מהותיות על פעילות ביישובים במרחק של עד 40 ק"מ מגבול רצועת עזה, מגבלות אלו במרביתן הוסרו בהתאמה להתקדמות צה"ל במלחמה כאשר יישובים במרחק של עד 7 ק"מ פונו לאזורים אחרים בארץ. כמו כן, הוטלו מגבלות על פעילות ביישובי הצפון הנמצאים במרחק של עד 5 ק"מ מגבול הצפון, כאשר יישובים במרחק של עד 2 ק"מ מגבול הצפון פונו לאזורים אחרים בארץ.

עם התקדמות הלחימה וארגון מחדש של סדרי הכוחות של הצבא בתמרון הצבאי החלה התאוששות בפעילות המשק ומעין "חזרה לשגרה בצל מלחמה". המשא ומתן המתנהל על ידי צדדים שלישיים ושמטרתו קידום תהליך שחרור 101 חטופים שנותרו בשבי ארגוני הטרור ושחלקם אינם עוד בחיים, ממשיך להתנהל לסירוגין גם בימים אלו אך עד כה ללא פריצת הדרך המיוחלת. כמו כן, במהלך חודש אפריל הכריזה טורקיה על חרם סחורות על מדינת ישראל במסגרתו ייאסרו קשרי מסחר המתייחסים לחומרי גלם ומוצרים אחרים, חרם הסחורות נמשך גם בימים אלו. לחרם ולגזרותיו לא הייתה, עד כה, השפעה מהותית על פעילות המשק. במהלך חודש אוקטובר 2024 ביצעה איראן מתקפת טילים בליסטיים על ישראל, מתקפה שנייה לאחר ביצוע המתקפה הראשונה במהלך חודש אפריל 2024. מרבית הטילים יורטו והנזקים שנגרמו היו בהיקפים שאינם מהותיים. כתגובה למתקפת הטילים ביצעה ישראל מתקפת תגובה שכנגד במסגרתה הותקפו, בין היתר, אתרי הגנה אווירית ואתרים לייצור טילים. התגברות הסכסוך של ישראל מול איראן מעלה את החשש מפני גלישה למלחמה אזורית. מלחמה שכזו עשויה להביא להשפעות שליליות על הפעילות הכלכלית ופעילות המשק.

ביום 11 באוקטובר 2023, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור פרסמה הנחיות בדבר הצורך בהגברת הערנות של הסקטור הפיננסי לפעילות פיננסית בלתי-חוקית לאור מלחמת "חרבות ברזל". במסגרת זו הרשות ביקשה מהסקטור הפיננסי להגביר את תשומת הלב לנושא ולהקדיש את מלוא המשאבים הנדרשים לצורך ניטור, איתור ודיווח לרשות באופן אפקטיבי ומידי על פעילויות הנחזות כבעלות סיכון פוטנציאלי למימון ותמיכה בטרור. הנחיות אלו כללו הוראות בדבר אופן הדיווח על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ולמשטרה, הפרטים אותם יש לציין בדיווח וכן קבלת הנחיות מהמשטרה במקרים הרלוונטיים. בנוסף, ניתנו דגשים בדבר הפרות פוטנציאליות של החוק והחובה לעכב פעולה ככל שהתעורר חשד כי פעולה מסוימת נוגעת לעבירת טרור חמורה.

השלכות המשך המלחמה על מצבו של המשק אינן ניתנות לכימות ולאומדן מלא בשלב זה. למשך המלחמה, אופי המלחמה ולהיקף הלחימה בזירות השונות (בדגש על התרחבות הלחימה בזירת הצפון והסיכון להתדרדרות למצב לחימה עצים), עשויות להיות השלכות מקרו כלכליות שונות, ובכלל זה עלייה בגירעון הממשלתי, הרחבה תקציבית ושינוי בהפניות התקציביות המתוכננות והעתידיות, המשך ההשפעה השלילית על דירוגי אשראי של מדינת ישראל, בנקים, חברות עסקיות וגופים שונים בארץ, שינויים חדים בשערי מטבע וכו'.

אתגרי סביבת המקור ובכלל זה ההשפעה של המלחמה על רמת האינפלציה ומתווה הריבית, שערי החליפין ורמת התעסוקה במשק, צפויים להשפיע בצורה מהותית על הכנסות ורווחיות המערכת הבנקאית ולהוביל לעליה בפרופיל הסיכונים, בדגש על סיכוני אשראי, מודל עסקי ושוק.

בשלב זה רמת אי הוודאות ביחס להערכות הסיכון נותרה גבוהה, אך הבנק עוקב מקרוב אחר התפתחות החשיפות לרבות ניטור הדוק אחר התפתחות החשיפות, בין היתר באמצעות שימוש בתרחישים ברמות חומרה שונות.

ביום 1 בינואר 2024, בנק ישראל הודיע על הורדת הריבית ב- 0.25% לרמה של 4.50%, מאז הורדת הריבית החליט בנק ישראל בכל החלטות הריבית הבאות עד וכולל החלטת הריבית האחרונה מיום 9 באוקטובר 2024, להותיר את הריבית ללא שינוי בשיעור של 4.5%.

במקביל לכך פרמיית הסיכון של מדינת ישראל כפי שהיא משתקפת בחוזי CDS עלתה מאז פרוץ המלחמה באופן משמעותי, כאשר בחוזה CDS ל- 5 שנים הפרמיה עלתה מרמה של כ- 60 נקודות ערב המלחמה לרמה של כ- 170 נקודות בשיא. במהלך רוב הרבעון השלישי הפרמיה נעה בין סביבה של 130 נקודות לכ- 150 נקודות. לקראת סוף הרבעון הפרמיה עלתה אל מעבר ל- 160 נקודות ובתחילת הרבעון הרביעי הפרמיה אף עלתה מעבר ל- 170 נקודות. במהלך חודש אוקטובר 2024 הפרמיה חזרה לסביבת ה- 150 נקודות.

התחייבויות הבנק מדורגות על ידי חברת "מעלות-S&P" (להלן: "חברת הדירוג") בדירוג "AAA" (עם תחזית שלילית), שאושרר לאחרונה על ידי חברת הדירוג ביום 9 באוקטובר 2024. כתבי ההתחייבות הנדחים של הבנק דורגו על ידי חברת הדירוג בדירוג "AA+", הנמוך בדרגה אחת מדירוג הבנק, לאור מתודולוגית הדירוג של חברת הדירוג הבינלאומית "Standard & Poor's" (חברת האם של "מעלות-S&P"), לפיה - כתבי התחייבות נדחים ידורגו בדרגה אחת נמוכה יותר מדירוג המנפיק. יצוין עוד, כי בהתאם למתודולוגיה של חברת הדירוג הבינלאומית, הוגדר הבנק על ידי חברת הדירוג כ"חברת ליבה" בקבוצת דיסקונט. קביעה זו יוצרת זיקה חד - חד ערכית בין דירוג החברה האם, לדירוג הבנק.

ביום 1 באוקטובר 2024, מוקדם מהצפוי, הורידה חברת דירוג האשראי S&P (אליה חשוף הבנק לשינויי הדירוג) את דירוג האשראי של מדינת ישראל בדרגה אחת מרמה של A+ לרמה של A, עם תחזית שלילית. זאת לאחר שכבר הורידה פעם אחת את הדירוג השנה ביום 18 באפריל 2024, מרמה של AA- לרמה של A+, בהמשך להורדת תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל מיום 24 באוקטובר 2023 מ-"ציבה" ל"שלילית", עם תחזית "שלילית". פרסום ההודעה שלא במועד המתוכנן נבע מהגידול המשמעותי בסיכונים הגיאופוליטיים והבטחוניים במדינת ישראל. הורדת הדירוג נבעה מההסלמה בעימות עם חיזבאללה. כמו כן החברה צופה צמיחה אפסית בשנת 2024 וגירעון של 9%. עם זאת, החברה מציינת כי הממשלה נותרה מחויבת לביצוע צעדי התכנסות פיסקליים בתקציב, במטרה לעצור את העלייה ביחס החוב לתוצר.

ביום 9 בפברואר 2024, הודיעה חברת Moody's (מודייס) כי החליטה להוריד את דירוג האשראי של מדינת ישראל מדירוג של A1 לדירוג של A2 ובמהלך חודש מאי 2024 אישררה דירוג זה. החלטה זו הינה המשך להחלטה קודמת על הכנסת ישראל למעקב להורדת דירוג. בנוסף, החברה עדכנה את תחזית הדירוג ל"שלילית", אשר מבטאת אפשרות של הורדה נוספת בעתיד. הורדת דירוג האשראי הינה הפעם הראשונה מאז החלה מדינת ישראל להיות מדורגת בדירוג אשראי בינלאומי.

מודייס הסבירה את ההחלטה כמו גם את הורדת התחזית בכך שהשלכות המלחמה מעלות באופן מהותי את הסיכונים הפוליטיים בישראל, ועשויות להחליש את הרשות המחוקקת והרשות המבצעת ולפגוע בחוסנה הפיסקלי של המדינה. ביום 13 בפברואר 2024, בהמשך ישיר להורדת דירוג האשראי של ישראל הורידה מודייס את דירוג האשראי של חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות, ביניהן דירוג קבוצת דיסקונט, מ-A2 ל-A3. הורדת הדירוג מתבצעת לאור העובדה כי הבנקים נחשבים לנתמכים על ידי המדינה בעת משבר. ביום 7 באוגוסט 2024, אישררה מודייס את דירוג חברת האם (בנק דיסקונט לישראל בע"מ), ברמה של A3.

ביום 27 בספטמבר 2024 הודיעה חברת הדירוג מודייס על הורדת דירוג האשראי של ישראל בפעם השנייה ברציפות מתחילת המלחמה. הורדת הדירוג הנוכחית היא בשתי מדרגות מרמה של A2 לרמה של Baa1, תוך שהיא משאירה את התחזית על שלילית - מה שמסמן הורדת דירוג נוספת אפשרית. לפי הודעת מודייס המניעה המרכזי להורדת הדירוג הוא השקפת החברה כי הסיכון הגאופוליטי התגבר באופן משמעותי, לרמה גבוהה מאד עם השלכות שליליות מהותיות על כושר החזר האשראי של מדינת ישראל והחברה כבר לא צופה התאוששות כלכלית מהירה וחזקה כפי שהיה לאחר סכסוכים קודמים. בנוסף ציינה כי לא נראה שיש אסטרטגית יציאה מהסכסוך הצבאי שתחזיר את רמת הוודאות והבטחון.

כהמשך ישיר להורדת דירוג האשראי של ישראל הורידה מודי'ס ביום 1 באוקטובר 2024 את דירוג האשראי של חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות, ביניהן דירוג קבוצת דיסקונט, מ-A3 ל-Baa1.

ביום 9 באפריל 2024, הודיעה חברת דירוג האשראי הבינלאומית Fitch Ratings (פיצ') על אישור מחדש של דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+, על הסרת ה"מעקב השלילי" בשל העובדה שהסיכונים הגיאופוליטיים נותרו כשהיו, ועל עדכון תחזית הדירוג מ"ציבה ל"שלילית לאור כך שהיא צופה זינוק בטווח הקרוב ביחס חוב-תוצר ועלייה מתמשכת בהוצאות הבטחוניות.

ביום 13 באוגוסט 2024, הודיעה פיצ' על הורדת דירוג האשראי של מדינת ישראל מרמה של A+ לרמה של A, עם תחזית דירוג שלילית ובכך הצטרפה למודי'ס ו-S&P שכבר הורידו את הדירוג פעם אחת. הורדת הדירוג משקפת את ההמשכות המלחמה בעזה, הסיכונים הגיאופוליטיים וכן את הגירעון הגואה, שצפוי להגיע השנה ל- 7.8% - מעל תקרת הממשלה העומדת על 6.6%. [התייחסות ראה בדוח כספי.](#)

ביום 15 באוקטובר 2024 התקבל מכתב הפיקוח על הבנקים בנושא "התפתחויות בענף הבינוי והנדל"ן" במסגרתו נדרשים התאגידים הבנקאיים לבצע ניתוח מקיף של ההשפעות בהתפתחויות האחרונות שיש בהם כדי להגדיל את סיכוני האשראי בענפי הבינוי והנדל"ן, לבחון את ההפרשות להפסדי אשראי ולהמשיך לבחון את הגילוי בדוח הדירקטוריון וההנהלה, להרחבה ראה [התייחסות ראה בדוח כספי.](#)

ביום 16 באוקטובר 2023 החליטה החברה האם על מינוי של מר אמיר רוזין כחבר דירקטוריון מרכנתיל. מר אמיר רוזין החל כהונתו כדירקטור ביום 1 בפברואר 2024. ביום 28 באוקטובר 2024 החליט הדירקטוריון למנות את גב' רויטל אושי לחברת הנהלה, בתפקיד סמנכ"ל ומנהלת הסיכונים הראשית, בכפוף לאישור בנק ישראל. גב' רויטל אושי תחליף את מר מוחמד עווד, שצפוי לסיים כהונתו כמנהל הסיכונים הראשי.

בתחילת שנת 2024, הוארך תוקף ההסכמים, שנחתמו בעבר בין הבנק לבין מבטחי משנה בעלי דירוג בינלאומי גבוה (להלן: "הסכמי שיפוי"), במסגרתם התחייבו מבטחי המשנה לשפות את הבנק בגין הפסדי אשראי עתידיים שעלולים להיגרם לו, בשל חילוט אפשרי של ערבויות (לרבות התחייבויות למתן ערבויות), שמנפיק הבנק במסגרת מימון פרויקטים בתחום הבניה, מכוח חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה - 1974 וערבויות אחרות הקשורות לפרויקטים אלו - ויהיו בתוקף החל מיום 1 בינואר 2024 ועד ליום 31 בדצמבר 2024. היקף הערבויות (לרבות התחייבויות למתן ערבויות), עליהן חל ההסכם הסתכם ליום 30.9.2024 בסך של כ- 1.4 מיליארד ש"ח. ההתחייבות לשיפוי, כאמור, הפחיתה את נכסי הסיכון של הבנק ליום 30.9.24 בסך של כ- 0.3 מיליארד ש"ח והגדילה בשיעור של כ- 0.09% את יחס ההון העצמי ברובד הראשון של הבנק (31.12.2023 - 0.10%).

ביום 26 במרס 2024 התקבל בחברת האם מכתב מרשות התחרות, בו הודיעה הרשות על כוונתה להכריז על חמש הקבוצות הבנקאיות הפועלות בישראל "קבוצת ריכוז" לפי חוק התחרות, ומזמינה את חברת האם לטעון את טענותיה בקשר לכוונה זו בשימוע שייערך בכתב, לא יאוחר מיום 27 במאי 2024. המכתב מצייין כי לגישת הרשות מתקיימים התנאים להכרזה על קבוצת ריכוז ביחס לחמש הקבוצות הבנקאיות "הגדולות" בענף אספקת סל שירותים בנקאיים ללקוחות קמעונאיים. המכתב נשלח בהמשך למספר דרישות נתונים שהתקבלו בחברת האם בשנה האחרונה מרשות התחרות.

בנוסף, המכתב פירט מספר הוראות שהרשות שוקלת להטיל, העוסקות בעיקרן בתחום הפקדונות. כפי שפירסמה רשות התחרות, ההוראות הנשקלות כוללות: (1) הוראות שמטרתן ליצור פקדון כספי פריק, ללא תלות בחשבון העו"ש או בפעולות בנקאיות אחרות שמבצע הלקוח וכן הנגשת קרן כספית ללקוחות הקמעונאיים כמוצר חוץ בנקאי דומה; (2) הוראות המחייבות את הבנקים להציג ללקוחות "בדחיפה" מידע השוואתי שלגישת הרשות הוא רלוונטי טרם פתיחת פקדון; (3) הטלת חובה על הבנקים לקבל פקדון מגופים חוץ בנקאיים שיבקשו לפעול כ"מרכזי כספים"; (4) הפחתת חסמים בהעברת פקדונות בין גופים, בנפרד מיתר הסל הבנקאי. הרשות פרסמה כי החלטת הממונה כפופה לשמיעת טיעוני הבנקים בנושא, וכי היא מקיימת היועצות עם הרגולטורים הפיננסיים בטרם קבלת החלטה סופית. בחודש ספטמבר 2024 התקיימו שימועים לבנקים בנושא, בכתב ובעל פה.

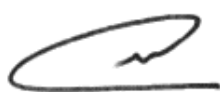
לראשונה מאז שנת 2014, אישרה האסיפה הכללית ביום 16 באפריל 2024 חלוקת דיבידנד בסך של 175 מיליון ש"ח, בגין רווחי הבנק לשנת 2023. שיעור החלוקה מתוך הרווח הנקי לשנת 2023 עמד על כ-18%, והחלוקה בוצעה בפועל ביום 18 באפריל 2024. חלוקת הדיבידנד נעשתה לאחר שדירקטוריון הבנק שוכנע כי הבנק עומד במבחנים הנדרשים לחלוקה מותרת, הן בפן של מבחן הרווח והן בפן של חובת זהירות וחובת האמונים החלה על הדירקטורים, וזאת גם בהתייחס למכתבי הפיקוח על הבנקים בנושא "תכנוני הון ומדיניות חלוקת רווחים" מיום 12 בנובמבר 2023 ומיום 5 במרס 2024.

בהמשך לדיווח שהועבר לפיקוח על הבנקים ביום 24 ביוני 2024, בנוגע לליקויים שזוהו בדיווחים רגילים של הבנק ושל חברת האם לרשות לאיסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור (להלן: "הרשות"), הנוגעים לשיקים המשוכים על בנקים מהרשות הפלסטינית שהופקדו בתיבות אל-תור, הודיע הפיקוח על הבנקים כי הבנק וחברת האם נדרשים לפעול לתיקון הליקויים והשלמת הדיווחים שלא הועברו. במסגרת ההודעה צוין כי המפקח על הבנקים ישקול להגיש בקשה להטלת עיצום כספי על הבנקים לפי סעיף 14(א) לחוק איסור הלבנת הון.

בשנת 2018 התקבלו בבנק כתב חסינות וכתב שיפוי חתומים בידי המדינה. על רקע עיכוב בתחילת פעילותה של החברה הממשלתית לקורספונדנציה, למתן שירותים לבנקים הפועלים ברשות הפלסטינית, הוארך תוקף כתבי השיפוי והחסינות מספר פעמים, שהאחרונה בהן עד ליום 30 בנובמבר 2024. נציין כי פעימת ההארכה האחרונה הייתה לחודש בלבד. לאור האמור, ממשיך הבנק בשלב זה במתן שירותים לבנקים.

הלחימה בין רוסיה לאוקראינה הובילה, בין היתר, להטלת סנקציות כלכליות על ישויות ועל יחידים, ועל אזורים בדלניים, וזאת בהמשך להטלת סנקציות בשנים קודמות על רוסיה ועל חצי האי קרים. כגוף הפועל מול לקוחות וגורמים בינלאומיים, כגון בנקים קורספונדנטים וקסטודיאנים, הבנק פועל ליישום משטר סנקציות נאות. בהמשך לאמור, הבנק נקט במספר פעולות, ובכלל זה, בין היתר, עיכובים ואף חסימות של פעולות העברה או הפקדה מגופים או ישויות הנכללים ברשימות מכוח הסנקציות הבינלאומיות לצורך וידוא עמידתם בסנקציות. בנוסף, הבנק נקט בצעדים לקיום מעקב ובקורות נאותים שיבטיחו את שלמות ונאותות רשימות הגופים והאישים המוכרזים במערכתיו, לרבות באמצעות התאמתן לרשימות העדכניות של משרד האוצר בארה"ב OFAC, האיחוד האירופאי, וועדת הסנקציות של האו"ם, בריטניה ושווייץ, מיפוי פעולות בסיכון והטמעת בקורות נוספות בהתאם לנדרש. פעילות שלא בהלימה לסנקציות עלולה לחשוף את הבנק ומי מלקוחותיו הרלבנטיים, לצעדי אכיפה ולפגיעה במוניטין. שינויים תכופים בסנקציות ומורכבותן מגדילים את סיכון הציות לסנקציות ואת התשומות הנדרשות ליישומן. הבנק וחברת האם קיבלו בחודש אוקטובר 2024 בקשה לקבלת מידע (request for information) מ-OFAC (office of foreign assets control), במסגרתה מבוקש מידע רחב על פעילות פיננסית בבנק של ומול ישראלים שארה"ב הכריזה עליהם והטילה עליהם סנקציות, וגורמים נוספים בישראל. בשיחות הבהרה נמסר שהבנקים בקבוצת דיסקונט אינם מושא (subject) לפעולות אכיפה. הבנק וחברת האם בוחנים את הבקשה. לפרטים נוספים בדבר סיכונים סנקציות ובדבר מכתב המפקח על הבנקים מיום 8 ביוני 2022 בדבר "סיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים מוכרזים ברשימות סנקציות בין לאומיות וברשימות סנקציות לאומיות של מדינות זרות" ראה דוח שנתי לשנת 2022 (עמוד 241).

גילוי זה מהווה מידע משלים לדוחות הכספיים של הבנק בנושאי ניהול סיכונים והון. המידע להלן מפורסם בהתאם להוראת הפיקוח על הבנקים בו נדרש הבנק לפרסם דוח על הסיכונים באתר האינטרנט, הכולל מידע כמותי מפורט ומידע איכותי על הסיכונים ואופן ניהולם לפי דרישות הרגולציה (ובמיוחד הוראות הפיקוח על הבנקים), הגילוי של ועדת באזל, הוועדה ליציבות פיננסית (Financial Stability Board) ומקורות נוספים. דוח זה נועד לאפשר לקוראי הדוחות של הבנק להעריך מידע משמעותי שכלול בהם לגבי ניהול הסיכונים, ההון והחשיפות העיקריות. מידע רלוונטי נוסף ניתן למצוא בפרק "סקירת סיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה. בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 10.11.2024 במסגרת אישור הדוחות הכספיים ליום 30.9.2024, הוחלט לאשר ולפרסם את הדיווח בנושא "הגילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים".

מוחמד עווד
מנהל הסיכונים הראשי

יהושע בורשטיין
המנהל הכללי

ברק נרדי
יו"ר הדירקטוריון

יחסים פיקוחיים עיקריים, סקירת ניהול הסיכונים ונכסי סיכון משוקללים

(א) יחסים פיקוחיים עיקריים

ה	ד	ג	ב	א	על בסיס מאוחד ליום :
30/09/2023	31/12/2023	31/03/2023	30/06/2024	30/09/2024	
הון זמין (במיליוני ₪)					
4,785	5,034	5,180	5,248	5,509	1 הון עצמי רובד 1
4,723	4,974	5,145	5,215	5,478	1א הון עצמי רובד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
4,785	5,034	5,180	5,248	5,509	2 הון רובד 1
4,723	4,974	5,145	5,215	5,478	2א הון רובד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
5,738	5,992	6,140	6,249	6,354	3 הון כולל
5,676	5,932	6,105	6,216	6,323	3א הון כולל, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
נכסי סיכון משוקללים (במיליוני ₪)					
39,439	40,005	40,347	43,447	44,316	4 סך הכל נכסי סיכון משוקללים (RWA)
יחסי הלימות הון (באחוזים), לפי הוראות המפקח על הבנקים					
12.13%	12.58%	12.84%	12.08%	12.43%	5 יחס הון עצמי רובד 1
11.98%	12.45%	12.75%	12.00%	12.36%	5א יחס הון עצמי רובד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
12.13%	12.58%	12.84%	12.08%	12.43%	6 יחס הון רובד 1
11.98%	12.45%	12.75%	12.00%	12.36%	6א יחס הון רובד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
14.55%	14.98%	15.22%	14.38%	14.34%	7 יחס הון כולל
14.39%	14.83%	15.13%	14.31%	14.27%	7א יחס הון כולל, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
9.23%	9.23%	9.24%	9.23%	9.24%	11א יחס הון עצמי רובד 1 הנדרש ע"י המפקח על הבנקים*
2.90%	3.35%	3.60%	2.85%	3.19%	12א יחס הון עצמי רובד 1 זמין, מעבר לנדרש ע"י המפקח על הבנקים*
יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים					
65,473	67,836	67,657	70,585	71,733	13 סך החשיפות (במיליוני ₪)
7.3%	7.4%	7.7%	7.4%	7.7%	14 יחס המינוף (באחוזים)
7.2%	7.3%	7.6%	7.4%	7.6%	14א יחס המינוף, לפני השפעות הוראות המעבר ותכנית ההתייעלות (באחוזים)
יחס כיסוי נזילות, לפי הוראות המפקח על הבנקים					
10,244	11,989	12,113	14,606	14,957	15 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
8,029	7,902	9,379	10,988	11,506	16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
128.0%	152.0%	129.0%	133.0%	130.0%	17 יחס כיסוי נזילות (באחוזים)
יחס מימון יציב, לפי הוראות המפקח על הבנקים					
43,698	45,883	44,715	46,189	46,044	18 סך הכל מימון יציב זמין
35,269	35,943	35,981	37,410	37,756	19 סך הכל מימון יציב נדרש
123.9%	127.7%	124.3%	123.5%	122.0%	20 יחס מימון יציב נטו (באחוזים)

* לרבות דרישות הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח.

ברבעון השלישי לשנת 2024 חלה עלייה של כ- 5.0% בהון רובד 1 ועלייה בשיעור של כ- 1.7% בהון הכולל. ביתרת הנכסים המשוקללים לסיכון חלה עלייה של כ- 2.0%. ביחס הלימות הון רובד ראשון חלה עלייה של כ- 0.35% וביחס הלימות הון כולל חלה ירידה של כ- 0.04%. ביחס המינוף נרשמה עליה בשיעור של כ- 0.3%. לפירוט ראה גילוי [יחס מינוף מפורט](#), [והתייחסות בדוח כספי](#).

(ב) הסיכונים המתפתחים

אתגרי סביבת המקרו ובכלל זה ההשפעה של המלחמה על רמת האינפלציה ומתווה הריבית, שערי החליפין ורמת התעסוקה במשק, צפויים להשפיע בצורה מהותית על הכנסות ורווחיות המערכת הבנקאית ולהוביל לעליה בפרופיל הסיכונים, בדגש על סיכוני אשראי, מודל עסקי ושוק.

בשלב זה מוקדם לעדכן את הערכות הסיכון, אך הבנק עוקב מקרוב אחר התפתחות החשיפות לרבות ניטור הדוק אחריהן, בין היתר באמצעות שימוש בתרחישים ברמות חומרה שונות. לפרטים נוספים, ראה [הדוח הכספי ליום 30.9.2024 ו- דוח שנתי 2023](#).

לפרטים נוספים, ראה "גילוי לפי הנדבך השלישי של באזל ומידע נוסף על סיכונים" אשר עומד לעיון [באתר האינטרנט](#). לפרטים בדבר פרופיל הסיכון ולפרטים בדבר טבלת גורמי סיכון, ראה בדוח [הדירקטוריון וההנהלה – "סקירת הסיכונים"](#) הקיים באתר האינטרנט.

(ג) סקירת נכסי סיכון משוקללים

להלן סקירה כללית על סך נכסי הסיכון המשוקללים (RWA) במיליונים.

	א	ב	ג	ד
	נכסי סיכון משוקללים		דרישות הון מזעריות*	
	30/09/2024	30/06/2024	30/09/2024	30/06/2024
1	סיכון אשראי (גישה סטנדרטית) *	38,399	37,570	4,800
6	סיכון אשראי של צד נגדי (גישה סטנדרטית)	115	128	14
10	התאמה בגין סיכון אשראי (CVA)	186	191	23
15	סיכון סילוק (Settlement risk)	-	-	-
16	חשיפות איגוח (גישה סטנדרטית)	-	-	-
25	סכומים מתחת לספי הניכוי (כפופים למשקל סיכון 250%)	1,333	1,370	167
	סך הכל סיכון אשראי	40,033	39,259	5,004
20	סיכון שוק (גישה סטנדרטית)	12	62	2
24	סיכון תפעולי	4,271	4,126	534
27	סך הכל	44,316	43,447	5,540

* סיכון האשראי הנ"ל אינו כולל סיכון אשראי צד נגדי, התאמה בגין סיכון אשראי, סיכון סילוק, חשיפות איגוח וסכומים מתחת לספי הניכוי.

הרכב ההון

(א) הרכב הון פיקוחי

31/12/2023	30/09/2023	30/09/2024	במיליוני ₪		
הפניות למאזן הפיקוחי	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכחו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכחו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי
הון עצמי רובד 1 : מכשירים ועודפים					
15.1.1 15.1.4	203	-	203	-	203
15.1.2 15.1.3 15.1.4	5,174 (400)	-	4,889 (367)	-	5,634 (357)
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
15	4,977	-	4,725	-	5,480
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
0	(1)	-	(1)	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
13.1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

31/12/2023	30/09/2023	30/09/2024			
במיליוני ₪					
הפניות למאזן הפיקוחי	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי
	-	-	-	-	16 השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבויות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חוזיים)
	-	-	-	-	17 החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	18 השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
5.3	-	-	-	-	19 השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
	-	-	-	-	20 זכויות שירות למשכנתאות אשר סכומן עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
8.1.1	(64)	-	(86)	-	21 מיסים נידחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
	-	-	-	-	22 סכום זכויות שירות למשכנתאות, מיסים נידחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו ע"י תאגידים פיננסיים, העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי
	-	-	-	-	23 מזה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו ע"י תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	24 מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות
	-	-	-	-	25 מזה: מיסים נידחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי
8.1.1	122	-	147	-	26 התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	-	-	-	-	26 א. מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	26 ב. מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות
8.1.1	122	-	147	-	26 ג. מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1. שלא נכללו במסגרת סעיפים 26 א ו- 26 ב.
	-	-	-	-	27 ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר ואין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים
	57	-	60	-	28 סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1
	5,034	-	4,785	-	29 הון עצמי רובד 1
	-	-	-	-	הון רובד 1 נוסף: מכשירים
	-	-	-	-	44 הון רובד 1 נוסף
	5,034	-	4,785	-	45 הון רובד 1
	-	-	-	-	הון רובד 2: מכשירים והפרשות
	510	-	510	-	46 מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים ברובד 1) ופרמיה על מכשירים אלה

31/12/2023		30/09/2023		30/09/2024	
במיליוני ₪					
הפניות למאזן הפיקוחי	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכחו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכחו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי
47	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר	-	-	-	-
48	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'	-	-	-	-
49	מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2	-	-	-	-
50	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס	448	443	-	495
51	הון רובד 2 לפני ניכויים	958	953	-	845
הון רובד 2: ניכויים					
58	הון רובד 2	958	953	-	845
59	סך ההון	5,992	5,738	-	6,354
סך הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3					
מזה: מיסים נדחים הנובעים מהפרשי עיתוי					
60	סך נכסי סיכון משוקללים	40,005	39,439	-	44,316
יחסי הון וכריות לשימור הון					
61	הון עצמי רובד 1	12.58%	12.13%	-	12.43%
62	הון רובד 1	12.58%	12.13%	-	12.43%
63	הון כולל	14.98%	14.55%	-	14.34%
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים					
69	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	9.23%	9.23%	-	9.24%
70	יחס הון רובד 1 שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	9.23%	9.23%	-	9.24%
71	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים	12.50%	12.50%	-	12.50%
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)					
72	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות הבנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה	-	-	-	-
73	השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה	-	-	-	-
74	זכויות שירות למשכנתאות (בניכוי מסים נדחים לשלם)	-	-	-	-

12

יחס המינוף

(א) השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף

להלן נתונים למדידת חשיפת יחס המינוף כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 218, במיליוני ₪:

	31/12/2023	30/09/2023	30/09/2024		
1	63,789	61,338	67,843	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים	
2	-	-	-	התאמות בגין השקעות ביישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח, המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים	
3	-	-	-	התאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף	
4	184	205	147	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	
5	-	-	-	התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך	
6	3,076	3,165	2,897	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (לאחר המרה לסכומים שווי ערך אשראי)	
7	787	765	846	התאמות אחרות	
8	67,836	65,473	71,733	סך הכל חשיפה לצורך יחס המינוף	

לא זוהו הבדלים מהותיים בין סך הנכסים במאזן לבין סך החשיפות המאזניות לצורך יחס המינוף.

(ב) יחס המינוף

במיליוני ₪			
31/12/2023	30/09/2023	30/09/2024	
חשיפות מאזניות			
64,503	61,982	68,634	1 נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות ביטחונות והפרשה קבוצתית)
-	(1)	-	2 סכומים בגין נכסים שנוכו לצורך קביעת הון רובד ראשון
64,503	61,981	68,634	3 סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
חשיפות בגין נגזרים			
97	163	74	4 עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים (לדוגמא: לאחר הפחתה של בטחון משתנה במזומן כשיר)
160	164	128	5 סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
-	-	-	6 גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים המאזניים בהתאם להוראות הדיווח לציבור
-	-	-	7 ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים
-	-	-	8 רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח
-	-	-	9 סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
-	-	-	10 קיזוזים רעיוניים אפקטיביים מתואמים וניכויי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו
257	327	202	11 סך חשיפות בגין נגזרים
חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך			
-	-	-	12 נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא הכרה בקיזוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמטופלות כמכירה חשבונאית
-	-	-	13 סכומים שקוזזו של מזומן לשלם ושל מזומן לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך
-	-	-	14 חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות ערך
-	-	-	15 חשיפות בגין עסקאות כסוכן
-	-	-	16 סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
חשיפות חוץ מאזניות אחרות			
10,406	10,406	10,061	17 חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
(7,330)	(7,241)	(7,164)	18 התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי
3,076	3,165	2,897	19 סך חשיפה חוץ מאזנית
הון וסך החשיפות			
5,034	4,785	5,509	20 הון רובד ראשון
67,836	65,473	71,733	21 סך החשיפות
יחס המינוף			
7.4%	7.3%	7.7%	22 יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

ביחס המינוף נרשמה עלייה של כ- 0.3% לעומת הרבעון הקודם. לא זוהו הבדלים מהותיים בתמהיל הרכיבים העיקריים המשמשים לחישוב יחס המינוף.

סיכון אשראי

סיכון אשראי הינו סיכון להיווצרות הפסדים כתוצאה מחוסר יכולת של לווה או צד נגדי לעמוד בהתחייבויותיו, בחלקן או במלואן. תפיסת ניהול סיכון אשראי בבנק מכוונת להבטיח איזון נאות בין גורמים עסקיים היוצרים באופן ישיר את החשיפה לסיכון אשראי ומנהלים אותה, לבין גורמים העוסקים בפקוח, בקרה והערכת סיכונים בלתי תלויה ולבין גורמים העוסקים בביקורת. ניהול סיכון אשראי בבנק כולל את ניהול סיכון ריכוזיות וסיכון סביבה. לפרטים בדבר סיכון אשראי, ראה פירוט בדוח הכספי לשנת 2023 אשר עומד לעיון [באתר הבנק](#).

(א) איכות האשראי של חשיפות אשראי

להלן נתונים על איכות חשיפות האשראי (מאזניות וחוף מאזניות) במיליוני ₪:

	א	ב	ג	ד
	30/09/2024			
	יתרות ברוטו		הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	יתרות נטו (א+ב-ג)
	לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים		
1 חובות, למעט אגרות חוב	809	48,998	939	48,868
2 אגרות חוב	-	8,493	-	8,493
3 חשיפות חוף מאזניות	-	10,076	56	10,020
4 סה"כ	809	67,567	995	67,381

	א	ב	ג	ד
	30/09/2023			
	יתרות ברוטו		הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	יתרות נטו (א+ב-ג)
	לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים		
1 חובות, למעט אגרות חוב	655	46,160	845	45,970
2 אגרות חוב	-	6,868	-	6,868
3 חשיפות חוף מאזניות	-	10,419	49	10,370
4 סה"כ	655	63,447	894	63,208

	א	ב	ג	ד
	31/12/2023			
	יתרות ברוטו		הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	יתרות נטו (א+ב-ג)
	לא צוברים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים		
1 חובות, למעט אגרות חוב	754	46,803	906	46,651
2 אגרות חוב	-	7,397	-	7,397
3 חשיפות חוף מאזניות	-	10,420	56	10,364
4 סה"כ	754	64,620	962	64,412

(ב) שיטות להפחתת סיכון אשראי

להלן נתונים להיקף השימוש בשיטות להפחתת סיכון אשראי, במיליוני ₪:

30/09/2024									
א	1א	2א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	
מובטחים									לא מובטחים
סך הכל יתרה מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: על ידי ביטחון		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי נגזרי אשראי		
			יתרה מאזנית	סכום מובטח	יתרה מאזנית	סכום מובטח	יתרה מאזנית	סכום מובטח	
38,246	10,622	2,570	10,451	2,410	171	160	-	-	1 חובות למעט אגרות חוב
8,493	-	-	-	-	-	-	-	-	2 אגרות חוב
46,739	10,622	2,570	10,451	2,410	171	160	-	-	3 סה"כ
624	76	15	76	15	-	-	-	-	4 מזה: לא צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר

30/09/2023									
א	1א	2א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	
מובטחים									לא מובטחים
סך הכל יתרה מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: על ידי ביטחון		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי נגזרי אשראי		
			יתרה מאזנית	סכום מובטח	יתרה מאזנית	סכום מובטח	יתרה מאזנית	סכום מובטח	
36,003	9,967	2,763	9,660	2,470	307	293	-	-	1 חובות למעט אגרות חוב
6,868	-	-	-	-	-	-	-	-	2 אגרות חוב
42,871	9,967	2,763	9,660	2,470	307	293	-	-	3 סה"כ
516	37	11	37	11	-	-	-	-	4 מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר

31/12/2023									
א	1א	2א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	
מובטחים									לא מובטחים
סך הכל יתרה מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: על ידי ביטחון		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי נגזרי אשראי		
			יתרה מאזנית	סכום מובטח	יתרה מאזנית	סכום מובטח	יתרה מאזנית	סכום מובטח	
36,710	9,941	2,596	9,692	2,363	249	233	-	-	1 חובות למעט אגרות חוב
7,397	-	-	-	-	-	-	-	-	2 אגרות חוב
44,107	9,941	2,596	9,692	2,363	249	233	-	-	3 סה"כ
575	42	10	42	10	-	-	-	-	4 מזה: לא צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר

ג) חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון

להלן פירוט היקף החשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון במיליוני ₪:

30/09/2024

א	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	יב	יג
0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	אחר	סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי CRM ואחרי CCF)
16,002	-	946	-	-	-	-	-	-	16,948
-	-	-	-	6,002	-	157	-	-	6,159
-	-	316	-	490	-	20	-	-	826
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	307	-	122	-	11,524	329	-	12,282
-	-	-	-	-	5,425	23	-	-	5,448
-	-	-	-	-	5,024	2	-	-	5,026
-	-	-	2,836	4,453	1,698	281	-	4,598	13,866
-	-	-	-	-	-	5,367	-	-	5,367
-	-	-	-	-	-	131	565	-	696
621	-	-	-	-	-	845	-	-	1,466
-	-	-	-	-	-	13	-	-	13
16,623	-	1,569	2,836	11,067	12,147	18,350	894	4,598	68,084
סה"כ									

30/09/2023

א	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	יב	יג
0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	אחר	סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי CRM ואחרי CCF)
13,535	-	-	-	-	-	-	-	-	13,535
-	-	5,535	-	-	-	6	-	-	5,541
-	-	924	-	6	-	12	-	-	942
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	400	-	151	-	11,214	333	-	12,098
-	-	-	-	-	5,439	55	-	-	5,494
-	-	-	-	-	4,757	1	-	-	4,758
-	-	-	2,666	4,086	1,582	235	-	3,953	12,522
-	-	-	-	-	-	4,752	-	-	4,752
-	-	-	-	-	-	129	423	-	552
528	-	-	-	-	-	925	-	-	1,453
-	-	-	-	-	-	13	-	-	13
14,063	-	6,859	2,666	4,243	11,778	17,329	756	3,953	61,647
סה"כ									

31/12/2023									
א	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	יב	יג
0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	אחר	סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי CRM ואחרי CCF)
15,513	-	-	-	-	-	-	-	-	15,513
1	ריבונות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית								
-	-	5,739	-	-	-	10	-	-	5,749
2	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית								
-	-	1,013	-	5	-	11	-	-	1,029
3	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח) (MDB)								
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	חברות ניירות ערך								
-	-	351	-	135	-	11,606	301	-	12,393
5	תאגידים								
-	-	-	-	-	5,110	55	-	-	5,165
6	חשיפות קמעונאיות ליחידים								
-	-	-	-	-	4,691	2	-	-	4,693
7	הלוואות לעסקים קטנים								
-	-	-	2,690	4,149	1,577	254	-	4,058	12,728
8	בביטחון נכס למגורים								
-	-	-	-	-	-	4,898	-	-	4,898
9	בביטחון נדל"ן מסחרי								
-	-	-	-	-	-	147	471	-	618
10	הלוואות בפיגור								
493	-	-	-	-	-	874	-	-	1,367
11	נכסים אחרים*								
-	-	-	-	-	-	13	-	-	13
11 א	*מזה : בגין מניות								
16,006	-	7,103	2,690	4,289	11,378	17,857	772	4,058	64,153
12	סה"כ								

סיכון אשראי של צד נגדי

סיכון אשראי צד נגדי הינו סיכון לכך שצד נגדי בעסקת חוזה פיננסי ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של העסקה ולא יעמוד בתשלומים הנדרשים על פי תנאי העסקה. סיכון אשראי צד נגדי מהווה חלק מסיכון אשראי היות ומקור ההפסד הצפוי הינו כשל הצד הנגדי.

לפרטים בדבר סיכון אשראי של צד נגדי, ראה פירוט בדוח הכספי לשנת 2023 אשר עומד לעיון [באתר הבנק](#).

(א) ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי לפי גישה פיקוחית

ליום 30 בספטמבר 2024

ו	ה	ד	ב	א	
RWA	לאחר EAD CRM	שימוש לצורך חשוב EAD רגולטורי	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף	
100	187	1.4	85	49	1 שיטת החשיפה הנוכחית
-	-	-	-	-	3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך) (SFT)
100	187	1.4	85	49	6 סה"כ

ליום 30 בספטמבר 2023

ו	ה	ד	ב	א	
RWA	לאחר EAD CRM	שימוש לצורך חשוב EAD רגולטורי	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף	
95	293	1.4	99	112	1 שיטת החשיפה הנוכחית
-	-	-	-	-	3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך) (SFT)
95	293	1.4	99	112	6 סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2023

ו	ה	ד	ב	א	
RWA	לאחר EAD CRM	שימוש לצורך חשוב EAD רגולטורי	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף	
81	220	1.4	93	64	1 שיטת החשיפה הנוכחית
-	-	-	-	-	3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך) (SFT)
81	220	1.4	93	64	6 סה"כ

(ב) חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי לפי תיק פיקוחי ומשקולות סיכון

להלן פירוט החשיפה במיליוני ₪:

30/09/2024

ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	תיק פיקוחי / משקל סיכון
סך חשיפת אשראי	אחר	150 %	100 %	75%	50%	20%	10%	0%	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ריבונותיות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
2	-	-	-	-	2	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSEs) שאינן ממשלה מרכזית
157	-	-	-	-	131	26	-	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח) (MDBs)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ניירות ערך
9	-	-	9	-	-	-	-	-	תאגידים ונדל"ן מסחרי
19	-	-	19	-	-	-	-	-	תיקים קמעונאיים פיקוחיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
187	-	-	28	-	133	26	-	-	סה"כ

30/09/2023

ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	תיק פיקוחי / משקל סיכון
סך חשיפת אשראי	אחר	150 %	100 %	75%	50%	20%	10%	0%	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ריבונותיות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
22	-	-	-	-	-	22	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSEs) שאינן ממשלה מרכזית
225	-	-	-	-	-	225	-	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח) (MDBs)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ניירות ערך
21	-	-	21	-	-	-	-	-	תאגידים
25	-	-	25	-	-	-	-	-	תיקים קמעונאיים פיקוחיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
293	-	-	46	-	-	247	-	-	סה"כ

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	
0%	10%	20%	50%	75%	100%	150%	אחר	סך חשיפו ת אשראי	תיק פיקוחי / משקל סיכון
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ריבונות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
-	-	6	-	-	-	-	-	6	ישויות סקטור ציבורי (PSEs) שאינן ממשלה מרכזית
-	-	168	-	-	-	-	-	168	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח) (MDBs)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ניירות ערך
-	-	-	-	-	14	-	-	14	תאגידים
-	-	-	-	-	32	-	-	32	תיקים קמעונאיים פיקוחיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
-	-	174	-	-	46	-	-	220	סה"כ

(ג) הרכב הביטחון בגין החשיפה לסיכון אשראי צד נגדי

2019-2021					
א	ב	ג	ד	ה	ו
ביטחון שמשמש בעסקאות נגזרים ביטחון שמשמש בעסקאות למימון (SFTs) ניירות ערך					
שווי הוגן של ביטחון שהתקבל		שווי הוגן של ביטחון שהופקד		שווי הוגן של ביטחון שהתקבל	שווי הוגן של שהופקד
מנותק	לא מנותק	מנותק	לא מנותק	שהתקבל	שהופקד
-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	1	-	-	-	-

30/09/2023

א	ב	ג	ד	ה	ו
ביטחון שמשמש בעסקאות נגזרים ביטחון שמשמש בעסקאות למימון (SFTs) ניירות ערך					
	שווי הוגן של ביטחון שהתקבל		שווי הוגן של ביטחון שהופקד		שווי הוגן של ביטחון שהופקד
	מנותק	לא מנותק	מנותק	לא מנותק	
מזומן - מטבע מקומי	-	-	-	-	-
מזומן - מטבעות אחרים	-	-	-	-	-
חוב ריבוני מקומי	-	-	-	-	-
חוב ריבוני אחר	-	-	-	-	-
חוב של סוכנות ממשלתית	-	-	-	-	-
אגרות חוב קונצרניות	-	-	-	-	-
מניות	-	-	-	-	-
ביטחון אחר	-	-	-	-	-
סה"כ	-	-	-	-	-

31/12/2023

א	ב	ג	ד	ה	ו
ביטחון שמשמש בעסקאות נגזרים ביטחון שמשמש בעסקאות למימון (SFTs) ניירות ערך					
	שווי הוגן של ביטחון שהתקבל		שווי הוגן של ביטחון שהופקד		שווי הוגן של ביטחון שהופקד
	מנותק	לא מנותק	מנותק	לא מנותק	
מזומן - מטבע מקומי	-	1	-	-	-
מזומן - מטבעות אחרים	-	-	-	-	-
חוב ריבוני מקומי	-	-	-	-	-
חוב ריבוני אחר	-	-	-	-	-
חוב של סוכנות ממשלתית	-	-	-	-	-
אגרות חוב קונצרניות	-	-	-	-	-
מניות	-	-	-	-	-
ביטחון אחר	-	-	-	-	-
סה"כ	-	1	-	-	-

סיכון שוק

סיכון שוק הינו סיכון לפגיעה בהכנסות הבנק וברווחיותו בשל שינויים אפשריים בשווי ההוגן של הנכסים והתחייבויות (מאזני וחוזף מאזני) הנובעים משינויים במחירי השוק, כגון: שינוי בשיעור האינפלציה, שינוי בשיעורי הריבית, שינוי בשערי חליפין, שינויים בשוק ההון. סיכון שוק כולל את רכיבי הסיכון הבאים: סיכון בסיס, סיכון ריבית, סיכון מניות וסיכון אופציות. לפרטים בדבר סיכון שוק, ראה דוח כספי לשנת 23 אשר עומד לעיון [באתר הבנק](#).

א) סיכון שוק בגישה הסטנדרטית

להלן נתונים לגבי נכסי סיכון שוק משוקללים במיליונים:

31/12/2023	30/09/2023	30/09/2024	
א	א	א	
סכומים	סכומים	סכומים	
			outright products) מוצרים ישירים
-	-		1 סיכון שיעור ריבית (כללי וספציפי)
-	-	-	2 סיכון פוזיציה במניות (כללי וספציפי)
28	12	12	3 סיכון שער חליפין
-	-	-	4 סיכון סחורות
-	-	-	אופציות
-	-	-	5 הגישה הפשוטה
-	-		6 גישת דלתה-פלוס
-	-	-	7 גישת התרחישים
-	-	-	8 איגוח
28	12	12	9 סה"כ

סיכון ריבית בתיק הבנקאי ובתיק למסחר

א) מידע כמותי

1. שווי הוגן נטו מותאם¹ של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, במליוני ₪:

30/09/2023					30/09/2024					
סך הכל	מטבע חוץ - אחר	מטבע חוץ - דולר	שקל צמוד למדד	שקל לא צמוד	סך הכל	מטבע חוץ - אחר	מטבע חוץ - דולר	שקל צמוד למדד	שקל לא צמוד	
60,744	462	1,264	5,660	53,358	67,716	597	1,130	6,726	59,263	נכסים פיננסיים*
5,019	531	2,372	651	1,465	5,166	353	2,651	524	1,638	סכומים אחרי לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, מורכבים וחוץ מאזניים
55,446	545	2,806	1,698	50,397	61,640	492	1,838	2,409	56,901	התחייבויות פיננסיות*
4,947	147	888	325	3,587	5,169	484	1,956	484	2,245	סכומים אחרי לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, מורכבים וחוץ מאזניים
5,370	301	(58)	4,288	839	6,073	(26)	(13)	4,357	1,755	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
(479)	-	-	-	(479)	(444)	-	-	-	(444)	השפעת התחייבויות לזכויות עובדים
980	-	16	-	964	1,061	12	6	-	1,043	השפעת פריסה לתקופות של פקדונות לפי דרישה
5,871	301	(42)	4,288	1,324	6,690	(14)	(7)	4,357	2,354	שווי הוגן נטו מותאם ¹
5,871	301	(42)	4,288	1,324	6,690	(14)	(7)	4,357	2,354	מזה: תיק בנקאי
(52)	-	-	(104)	52	(70)	-	-	-	(70)	מזה: השפעת פרעונות מוקדמים בהלוואות לדיוור
6	-	-	3	3	(10)	-	-	-	(10)	מזה: השפעת הנחות התנהגותיות אחרות

1. שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים, ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים ופריסה לתקופות של פקדונות לפי דרישה.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 34 א בדוח הכספי.

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים

השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם¹ של הבנק וחברות מאוחדות שלו, במליוני ₪ :

30/09/2023					30/09/2024				
שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ - דולר	מטבע חוץ - אחר	סך הכל*	שקל לא צמוד	שקל צמוד למדד	מטבע חוץ - דולר	מטבע חוץ - אחר	סך הכל*
שינויים מקבילים									
עלייה במקביל של 1%	40	(157)	51	(9)	(75)	40	(157)	51	(9)
מזה: תיק בנקאי	40	(157)	51	(9)	(75)	40	(157)	51	(9)
מזה: השפעת הנחות התנהגותיות ²	275	68	29	7	379	275	68	29	7
ירידה במקביל של 1%	(44)	135	(57)	10	44	(44)	135	(57)	10
מזה: תיק בנקאי	(44)	135	(57)	10	44	(44)	135	(57)	10
מזה: השפעת הנחות התנהגותיות ²	(328)	(118)	(32)	(7)	(485)	(328)	(118)	(32)	(7)
שינויים לא מקבילים									
התללה ³	(149)	(42)	10	(4)	(185)	(149)	(42)	10	(4)
מזה: תיק בנקאי	(149)	(42)	10	(4)	(185)	(149)	(42)	10	(4)
השטחה ⁴	150	7	1	2	160	150	7	1	2
מזה: תיק בנקאי	150	7	1	2	160	150	7	1	2
עליית ריבית בטווח הקצר	158	(51)	22	(1)	128	158	(51)	22	(1)
מזה: תיק בנקאי	158	(51)	22	(1)	128	158	(51)	22	(1)

1. שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים, ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים ופריסה לתקופות של פקדונות לפי דרישה.

2. השפעת ייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה, פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיר, והנחות התנהגותיות אחרות.

3. התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך.

4. השטחה - עליה בריביות בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

הערה: בטבלה זו מוצג השווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה

2. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית, במליוני ₪ :

30/09/2023			30/09/2024		
סך הכל	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית	סך הכל	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית
שינויים מקבילים					
עלייה במקביל של 1%	205	23	228	205	23
מזה: תיק בנקאי	205	23	228	205	23
ירידה במקביל של 1%	(198)	(23)	(221)	(198)	(23)
מזה: תיק בנקאי	(198)	(23)	(221)	(198)	(23)

סיכון נזילות

סיכון נזילות הינו סיכון לרווחי הבנק וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו. נזילות מוגדרת כיכולת הבנק לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויות במועד פירעון מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

(א) יחס כיסוי נזילות

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום				
30/09/2023		30/09/2024		במיליוני שקלים חדשים
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ וחברות מאוחדות שלו
סך הכל נכסים באיכות גבוהה				
12,378		14,056		1 סך הכל נכסים באיכות גבוהה (HQLA)
תזרימי מזומנים יוצאים				
1,328	23,684	1,388	24,899	2 פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
434	8,679	462	9,236	3 פיקדונות יציבים
623	5,972	645	6,265	4 פיקדונות פחות יציבים
271	9,033	281	9,398	4א פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים
8,524	14,094	9,440	15,538	5 מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
-	-	-	-	6 פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיבים
8,473	14,043	9,384	15,482	7 פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
51	51	56	56	8 חובות לא מובטחים
מימון סיטונאי מובטח				
1,807	7,267	1,526	7,316	10 דרישות נזילות נוספות, מזה:
695	695	389	389	11 תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
-	-	-	-	12 תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב
1,112	6,572	1,137	6,927	13 קווי אשראי ונזילות
-	-	-	-	14 מחויבויות מימון חוזיות אחרות
104	3,054	102	2,850	15 מחויבויות מימון מותנות אחרות
11,763		12,456		16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
תזרימי מזומנים נכנסים				
-	-	-	-	17 הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
2,625	4,004	2,393	3,684	18 תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
629	710	304	390	19 תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
3,254	4,714	2,697	4,074	20 סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
סך ערך מתואם				
12,378		14,056		21 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
8,509		9,759		22 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
145.4		144.7		23 יחס כיסוי נזילות (%)

להלן פירוט מרכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע של הבנק, במיליוני שקלים חדשים:

- ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).

- ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס ויוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).
- ערכים מתואמים יחושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא ו- (2) כל המגבלות הרלוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 2 וברמה 2 ומגבלה על תזרימים נכנסים).

ב) מספר התצפיות ששימשו בחישוב יחס כיסוי הנזילות הממוצע

המידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של 78 תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ג) ניתוח תוצאות יחס כיסוי הנזילות

1. הגורמים העיקריים המשפיעים על יחס כיסוי הנזילות הינם
 - היקף הנכסים באיכות גבוהה (HQLA) מושפע בעיקר מהיקף הפיקדונות שהבנק מגייס לעומת היקף האשראי הניתן. במהלך הרבעון המדווח גדלו יתרות האשראי לציבור ב- 1.070 מיליארד ₪ לעומת גידול בסך 1.538 מיליארד ₪ בפיקדונות הציבור.
 - היקף ותמהיל פיקדונות הציבור בדגש על התקופה הנוטרת עד לאופציית המשיכה הראשונה של הפיקדון ועל סוג הלקוח (קמעונאי, עסק קטן, תאגיד שהינו גוף פיננסי, תאגיד שאינו גוף פיננסי וכו').
 - היקף ההתחייבויות למתן אשראי לצדדים נגדיים השונים והיקף מחויבויות המימון המותנות של הבנק.
 - היקף תזרימי המזומנים מחשיפות הנפרעות כסדרן בטווח של חודש.
 - החלטות השקעה של הבנק באיגרות חוב, דהיינו האם להשקיע בנכסים נזילים באיכות גבוהה או באגרות חוב פחות נזילות. כמו כן, החלטה על מימוש אגרות חוב פחות נזילות מגדילה את יחס כיסוי הנזילות.

2. שינויים תוך תקופתיים ושינויים לאורך זמן

30/09/2023	30/09/2024	נתונים לגבי יחס כיסוי הנזילות במיליוני ₪ ליום :
10,244	14,957	סך הכל נכסים באיכות גבוהה
11,676	13,931	תזרימי מזומנים יוצאים
3,647	2,425	תזרימי מזומנים נכנסים
8,029	11,506	תזרימי מזומנים יוצאים, נטו
128%	130%	יחס כיסוי הנזילות

במהלך הרבעון המדווח, מיום 30.6.24 ועד ליום 30.9.24, חל קיטון ביחס כיסוי הנזילות מ-133% ל-130% המשקף קיטון בסך 167 מיליון ₪ בעודף הנזילות.

3. הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה

רוב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (HQLA) בבנק הינם נכסי רמה 1 אשר נחשבים לנכסים הנזילים ביותר ולפיכך אינם כפופים למקדם ביטחון תחת יחס כיסוי הנזילות (מקדם 100%). להלן הרכב הנכסים באיכות גבוהה (HQLA) ליום 30.9.24 (במיליוני ₪ בערכים משוקללים):

30/09/2023		30/09/2024		
ממוצע	ליום	ממוצע	ליום	
12,378	10,244	13,513	14,447	סה"כ נכסי רמה 1
0	0	543	510	נכסי רמה 2 א'
0	0	0	0	נכסי רמה 2 ב'
12,378	10,244	14,056	14,957	סך הכל נכסים באיכות גבוהה (HQLA)

- צורכי הנזילות הפוטנציאליים (תזרימי מזומנים יוצאים) עפ"י חישוב יחס כיסוי הנזילות הסתכמו ליום 30.9.24 בסך 13.931 מיליארד ₪ ובניכוי תזרימי מזומנים נכנסים הסתכמו תזרימי המזומנים היוצאים נטו בסך 11.506 מיליארד ₪.
- כנגדם הבנק מחזיק ליום 30.9.24 נכסים נזילים באיכות גבוהה בסך 14.957 מיליארד ₪.
- לפיכך, עודפי הנזילות של הבנק במסגרת חישוב יחס כיסוי הנזילות ליום 30.9.24 מסתכמים ב- 3.451 מיליארד ש"ח.

4. ריכוזיות של מקורות מימון

הבנק הינו בנק מסחרי הפועל בכל מגזרי הפעילות. מתכונת זו מאפשרת לבנק לגוון את תמהיל מקורותיו. ליום 30.9.24 מהווים הפיקדונות שהופקדו ע"י מפקידים שיתרתם אינה עולה על 1 מיליון ₪ 34.5% מכלל פיקדונות הציבור ומפקידים שיתרתם מ- 1 מ' ₪ ועד ל- 10 מ' ₪ מהווים 20.1% מכלל פיקדונות הציבור. בנוסף, ניתן לראות בטבלה לעיל "פירוט מרכיבי יחס כיסוי הנזילות" כי הסכום הכולל של פיקדונות קמעונאיים ופיקדונות מעסקים קטנים הסתכם בממוצע ברבעון המדווח בסך כ- 24.899 מיליארד ₪ לעומת מימון סיטונאי בלתי מובטח לתקופה נותרת לפירעון של עד חודש בסך 15.538 מיליארד ₪ (ממוצע ברבעון המדווח).

5. חשיפות לנגזרים ודרישת ביטחונות אפשרית

ליום 30.9.24 הבנק העמיד בטחונות לצדדים נגדיים בגין נגזרים מעבר לדלפק בסך 2 מיליון ₪. בגין פעילות בבורסה לניירות ערך ופעולות בשוק המעו"ף של לקוחותיו הועמדו ביטחונות בסך 48 מיליון ₪. בגין דרישות ביטחון אפשריות נוספות כלל הבנק ליום 30.9.24 תזרים יוצא נוסף בסך 111 מיליון ₪. סכום זה מחושב בהתאם לתזרים הביטחונות המקסימאלי שחל במהלך חלון של 30 ימים במשך השנתיים האחרונות.

6. יחס כיסוי הנזילות בחתך מטבעות

הבנק פועל בעיקר במגזר השקלים וסך הנכסים התוך מאזניים שלו בשקלים (לרבות שקל צמוד מדד ושקל צמוד למט"ח) מסתכם ליום 30.9.24 בשיעור של כ- 96.3% מסך המאזן. במגזר המט"ח סך הנכסים התוך מאזניים מסתכם ליום 30.9.24 בשיעור 2.5% מסך המאזן מרביתם במטבע דולר ארצות הברית.

הבנק מקפיד על התאמה מטבעית בין סך הנכסים באיכות גבוהה לבין התזרים היוצא נטו בכל המטבעות המהותיים (שקל ודולר) ומנהל את יחס כיסוי הנזילות במטבעות המהותיים בתדירות יומית. להלן נתונים לגבי יחס כיסוי הנזילות בחלוקה לפי מטבעות:

	30/09/2023	30/09/2024
שקלים	121%	124%
דולר ארה"ב	181%	189%
סה"כ מט"ח	223%	282%
בכל המטבעות	128%	130%

7. תיאור של מידת הריכוזיות של ניהול הנזילות ויחסי הגומלין בין היחידות בקבוצה: השפעתן של החברות הבנות של הבנק על מצב נזילותו ועל יחס כיסוי הנזילות אינה מהותית.

הבנק משתייך ל"קבוצת דיסקונט" אולם מנהל את נזילותו באופן עצמאי, עסקאות נזילות בין הבנק לבין החברה האם מתבצעות בתנאי שוק ובכפוף לאישור הדירקטוריון. כחלק מניהול הנזילות העצמאי, מרכנתיל הנפקות בע"מ, חברה בבעלות מלאה של הבנק, פרסמה במהלך פברואר 2023 תשקיף מדף בתוקף עד ליום 7.2.2025 עם אפשרות להארכת תוקף התשקיף בשנה נוספת עד ליום 7.2.2026. החברה פועלת להארכת תוקף התשקיף כאמור לעיל.

ד) יחס מימון יציב

יחס המימון היציב נטו מוגדר כסכום המימון היציב הזמין חלקי סכום המימון היציב הנדרש. יחס זה צריך להיות שווה ל-100% לפחות, על בסיס שוטף. "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש ("מימון יציב נדרש") הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפרעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי הבנק, וכן של חשיפותיו החוץ מאזניות. הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא זה בתוקף מיום 31.12.21 והבנק מיישם את ההוראה כנדרש. נכון ליום 30.9.24 יחס המימון היציב מסתכם ב-122.0%. להלן פירוט של יחס המימון היציב נטו נכון ליום 30.9.2024:

ה	ד	ג	ב	א	במיליוני שקלים חדשים
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופת פרעון				
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פרעון	
פריטי מימון יציב זמין (AFS)					
1	הון:	47	272	5,480	6,334
2	הון פיקוחי	47	272	5,480	6,334
3	מכשירי הון אחרים	-	-	-	-
4	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים:	3,571	22,019	-	24,490
5	פיקדונות יציבים	1,488	11,877	-	13,165
6	פיקדונות פחות יציבים	2,083	10,142	-	11,325
7	מימון סיטונאי:	4,462	24,902	-	14,263
8	פיקדונות לצרכים תפעוליים	-	-	-	-
9	מימון סיטונאי אחר	4,462	24,902	-	14,263

ה	ד	ג	ב	א	במליוני שקלים חדשים
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופת פרעון				
	שנה או יותר	עד 6 חודשים	עד 6 חודשים	ללא מועד פרעון	
-	-	-	-	-	10 התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית
957	893	127	405	-	11 התחייבויות אחרות:
-	-	-	-	-	12 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
957	893	127	405	-	13 כל יתר ההתחייבויות וההון שלא נכללו בקטגוריות לעיל
46,044					14 סך מימון יציב זמין (AFS)
					פריטי מימון יציב נדרש (RSF)
431					15 סך נכסים נזילים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HQLA)
-	-	-	-	-	16 פיקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות
32,948	31,911	4,475	18,266	-	17 הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם:
-	-	-	-	-	18 הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 1
349	234	47	611	-	19 הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינן מובטחות
22,100	19,497	3,819	17,092	-	20 הלוואות ללקוחות סיטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבניות, לבנקים מרכזיים ולישויות סקטור ציבורי, מזה:
3,482	4,378	497	8,886	-	21 עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
10,490	12,179	598	560	-	22 הלוואות לדיר המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן, מזה:
1,553	2,205	124	116	-	23 עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
9	1	11	3	-	24 ניירות ערך שאינם בכשל ושאינם כשירים להיחשב נכסים נזילים באיכות גבוהה, לרבות מניות נסחרות בבורסה
-	-	-	-	-	25 נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית
3,900	2,356	156	2,416	500	26 נכסים אחרים:
-	-	-	-	-	27 סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב
-				-	28 נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund) של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)
-				-	29 נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
3				-	30 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי בטחונות משתנים שהופקדו

ה	ד	ג	ב	א	במליוני שקלים חדשים
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופת פרעון				
	שנה או יותר	עד 6 חודשים	עד 6 חודשים	ללא מועד פרעון	
3,897	2,356	156	2,416	500	31 כל יתר הקטגוריות של הנכסים שלא נכללו בקטגוריות לעיל
477	3,167	3,291	3,562	-	32 פריטים חוץ מאזניים
37,756					33 סך מימון יציב נדרש (RSF)
122.0%					34 יחס מימון יציב נטו NFSR (%)

להלן פירוט של יחס המימון היציב נטו נכון ליום 30.9.2023 :

ה	ד	ג	ב	א	במליוני שקלים חדשים
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופת פרעון				
	שנה או יותר	עד 6 חודשים	עד 6 חודשים	ללא מועד פרעון	
					פריטי מימון יציב זמין (AFS)
5,688	813	45	105	4,725	1 הון :
5,688	813	45	105	4,725	2 הון פיקוחי
-	-	-	-	-	3 מכשירי הון אחרים
23,681	788	3,748	20,971	-	4 פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים :
12,709	450	1,538	11,366	-	5 פיקדונות יציבים
10,972	338	2,210	9,605	-	6 פיקדונות פחות יציבים
13,256	4,282	4,225	19,662	-	7 מימון סיטונאי :
-	-	-	-	-	8 פיקדונות לצרכים תפעוליים
13,256	4,282	4,225	19,662	-	9 מימון סיטונאי אחר
-	-	-	-	-	10 התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית
1,073	997	261	519	-	11 התחייבויות אחרות :
-	-	-	-	-	12 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
1,073	997	261	519	-	13 כל יתר ההתחייבויות וההון שלא נכללו בקטגוריות לעיל
43,698	0	0	0	0	14 סך מימון יציב זמין (AFS)
					פריטי מימון יציב נדרש (RSF)
237	0	0	0	0	15 סך נכסים נזילים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HQLA)
-	-	-	-	-	16 פיקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות
30,817	29,182	4,517	17,053	-	17 הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם :
-	-	-	-	-	18 הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 1

ה	ד	ג	ב	א	במליוני שקלים חדשים
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופת פרעון				
	שנה או יותר	עד 6 חודשים	עד 6 חודשים	ללא מועד פרעון	
350	159	56	1,088	-	19 הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נוילים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינן מובטחות
20,839	17,733	3,937	15,446	-	20 הלוואות ללקוחות סיטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבונות, לבנקים מרכזיים ולישויות סקטור ציבורי, מזה:
3,103	3,848	474	7,040	-	21 עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
9,616	11,277	524	517	-	22 הלוואות לדיור המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן, מזה:
1,704	2,447	114	112	-	23 עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
12	13	-	2	-	24 ניירות ערך שאינם בכשל ושאנם כשירים להיחשב נכסים נוילים באיכות גבוהה, לרבות מניות נסחרות בבורסה
-	-	-	-	-	25 נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית
3,728	1,610	1,395	2,295	563	26 נכסים אחרים:
-	-	-	-	-	27 סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב
-				-	28 נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund) של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)
-				-	29 נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
1				-	30 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי בטחונות משתנים שהופקדו
3,727	1,610	1,395	2,295	563	31 כל יתר הקטגוריות של הנכסים שלא נכללו בקטגוריות לעיל
488	3,304	3,477	3,591	-	32 פריטים חוץ מאזניים
35,269					33 סך מימון יציב נדרש (RSF)
123.9%					34 יחס מימון יציב נטו NFSR (%)

נספחים

מילון מונחים מקוצר

מונח	הסבר
באזל	ועידת באזל המפתחת תקני בנקאות במטרה לספק יציבות למערכת הבנקאות הבין לאומית ולהפחית עיוותי תחרות בין בנקים.
הפחתת סיכון אשראי (CRM)	הפחתת סיכון אשראי (CRM - Credit Risk Mitigation) - מקוזי סיכון המותרים לקיזוז עפ"י הוראות באזל 2 (בעיקר: ביטחונות נזילים משועבדים כנדרש). לפי הוראות אלה הבנק יכול, בעת חישוב דרישות ההון, להפחית את חשיפת האשראי שלו כלפי הצד הנגדי, ובכך להביא בחשבון את השפעת הפחתת הסיכון של הביטחון.
מגבלה	מגבלה רגולטורית (Regulatory Risk Limit): היגד שנקבע ע"י גורם רגולטורי, המהווה גבול מינימום / מקסימום לפעילות הבנק. מגבלה פנימית (Internal Risk Limit): היגד הנקבע ע"י הבנק, המהווה גבול לפעילות במסגרת התיאבון לסיכון.
CCF	(Credit Conversion Factors) המרה של פריטים חוץ מאזניים לשווה ערך לאשראי - לפי הגישה הסטנדרטית של באזל 2, פריטים חוץ מאזניים מומרים לשווה ערך חשיפות אשראי באמצעות שימוש במקדמי המרה לאשראי.